

Ledelsesvurdering Prognose 2022-2026

Det vises til ledelsesvurdering for budsjett 2022 datert 15.12.2021.

1. Innledning

Kulturhistorisk museum (KHM) har i flere år måtte operere med budsjett og langtidsprognose basert på uavklart finansiering av sentrale satsninger og manglende kompensasjon for tapte inntekter. Premisser og forutsetninger for et budsjett i balanse har dermed vært sentrale element i saksfremleggene. I løpet av 2021 har det kommet løsninger innenfor de fleste områdene, først med tildelinger fra UiO til basisutstillinger i nytt Vikingtidsmuseum (VTM-prosjektet) og vedtak om dekning av inntektsbortfall ved stengingen av Vikingskipshuset, deretter med en meget generøs gave på 200 mill. kr. fra Eilif Holtes allmenntilgjengelige fond til VTMs utstillingsprosjekt. I løpet av høsten er det også avklart at museet får kompensasjon for 80 % av inntektstapet for både 2020 og 2021 som følge av stenging, avlyste arrangementer og redusert besøk under koronapandemien. Samtidig har museet hatt en viss besparelse som følge av pandemien, særlig på utgifter til reise, konferanser og andre arrangementer. Det bemerkes at museumsledelsen likevel har vært nødt til å gjennomføre en stram og konservativ styring for å redusere kostnadene i en krevende periode.

Grunnlaget for utarbeiding av foreliggende langtidsprognose (LTB) 2022-2026 er svakere enn tidligere år som følge av implementeringen av nye lønns- og økonomisystemer med tilhørende verktøy. Det er derfor større usikkerhet knyttet til både inntekts- og kostnadsbildet enn tidligere. Dette gjelder særlig museets prosjektvirksomhet, men også fastlønn og personalressurser fordi nytt system fordrer manuell innlegging av data og at det må etableres skyggesystemer for disponering av personalressurser over tid. Museumsledelsen forventer at svakhetene i personal- og økonomisystemer utbedres i løpet av 2022, slik at vi fra og med 2023 kan laste opp et LTB uten å måtte redegjøre for risikovurderinger forbundet med økonomisystemet.

2. Vurdering av prognoser 2022-2026

Museumsledelsen vil påpeke at bevilgningsnivå 2022 er lagt til grunn for hele langtidsperioden, selv om museet blant annet er kjent med at det er fattet vedtak med periodiserte bevilgning for «VTM – sikring av samlinger» og «VTM – utstillinger og brukerutstyr». Kostnadsbildet for aktuelle driftsutgifter i perioden er tilsvarende balansert mot anført bevilgning. Dette vil bli rettet opp ved utarbeiding av LTB 2023-2027.

Koronapandemien og iverksatte smitteverntiltak både nasjonalt og internasjonalt har fått stor betydning for kultur- og reiselivsnæringene. De økonomiske konsekvensene for KHM har vært omfattende i de to foregående år og det er lite som tyder på at situasjonen vil bli vesentlig forbedret i 2022. Selv om KHM forventer at samfunnet gradvis blir mer åpent utover våren 2022, vil det ta tid å reetablere kundegrunnlaget og utvikle nye tilbud for å trekke publikum tilbake til museet. KHM har derfor budsjettert med en gradvis økning i besøkstall og inntekter gjennom langtidsprognosen.

En viktig forutsetning for å lykkes med ambisjonen om 250 000 besøkende ved Historisk museum i løpet av perioden er at realiseringen av utstillingsprogrammet fra 2016 ikke blir ytterligere forsinket. Museets utstilling var på det tidspunkt preget av slitasje og manglende aktualitet etter å ha stått uendret i flere tiår. Museumsledelsen ønsker å skape et nytt og oppdatert museumstilbud i Historisk museum (HM), som et godt alternativ for publikum etter stengingen av Vikingskipshuset (VSH) og i påvente av det nye Vikingtidsmuseet. Nå er VSH stengt og dessverre er dette også tilfelle for en rekke utstillingssaler i HM. Premisset for suksess i årene som kommer er derfor et godt og tett samarbeid mellom KHM og Eiendomsavdelingen (EA), og at fullføringen av utstillingsprogrammet inkludert nødvendig oppussing av utstillingssalene blir gitt høy prioritet hos begge parter. Frem til og med 2019 kunne museet bidra med egne publikumsinntekter til både bygningsmessig oppgradering av utstillingssalene og fornyingen av selve utstillingene. Dette handlingsrommet har ikke museet lengre og videre fremdrift for fornyingen av HM er derfor avhengig av EAs bevilgning og prioritering av tiltak.

KHMs lønnskostnader økte i 2021 som følge av faste tilsetninger i prosjekts- og oppdragsstillinger. Dette gjelder for prosjekter av mer enn 3 års varighet. Etter at VTM-prosjektet ble fullfinansiert, har vi i tillegg fasert inn to planlagte stillinger som ble stilt i bero i 2020. Videre vil KHM i løpet av 2022 fase inn enkelte stillinger som har stått vakante under pandemien.

KHM skal våren 2022 utarbeide en HR-plan inkludert revidert kompetanse- og rekrutteringsplan. I den forbindelse vil museet gjennomføre en grundig behovsanalyse og vurdere grunnbemanning i forhold til endringer og vekst innenfor sentrale virksomhetsområder og konkrete arbeidsoppgaver. Det er med ett unntak ikke lagt opp til stillingsvekst i foreliggende budsjett, men problemstillingen kan være aktuell fra 2023. Unntaket er knyttet til Avdeling for universitets- og vitenskapshistorie, hvor det vil bli lyst ut en vitenskapelig stilling. Stillingen finansieres med avdelingens øremerkede driftsmidler.

Avdeling for økonomi- og virksomhetsstyring annonsert senhøsten 2021 at de ville ha møter med alle enheter for å evaluere og få tilbakemeldinger på utfordringer forbundet med overgangen til DFØ. Museumsledelsen ser frem til dette og håper invitasjon snart vil foreligge. Noen av de utfordringene som KHM har støtt på ved overgangen til nytt lønns- og økonomisystem, er kort skissert innledningsvis, men vi håper å kunne få presentere dette mer utfyllende i et evalueringsmøte.

Dato: 27.01.2022

Håkon Glørstad

Museumsdirektør

Karl Kallhovd

Assisterende museumsdirektør